

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	5
İÇİNDEKİLER	7
TABLOLAR VE ŞEKİLLER LİSTESİ	17
KISALTMALAR	19
GİRİŞ	23

BİRİNCİ BÖLÜM

ENDÜSTRİ 4.0 VE ÜÇ BOYUTLU BASKI TEKNOLOJİLERİ

I. ENDÜSTRİ 4.0 ÖNCESİ SANAYİ DEVRİMLERİNE BAKIŞ	31
II. ENDÜSTRİ 4.0 DÖNEMİ	38
A. GENEL OLARAK.....	38
B. ENDÜSTRİ 4.0'IN TEMEL İLKELERİ.....	41
1. Birlikte Çalışabilirlik (Inter-Operability) ve Bağlantısallık (Inter-Connection)	41
2. Sanallaştırma (Virtualization)	42
3. Merkezi Olmayan Yönetim (De-centralisation) ve Bağımsız Kararlar (Autonomous Decisions)	42
4. Gerçek Zamanlılık (Real-time Capability).....	43
5. Teknik Yardım (Technical Assistance) ve Hizmet Oryantasyonu (Service Orientation)	43
6. Modülerlik (Modularity)	44
C. ENDÜSTRİ 4.0'IN TEMEL ALANLARI	46
1. Nesnelerin İnterneti (Internet of Things-İot).....	48
2. Bulut Bilişim (Cloud Computing).....	50
3. Gelişmiş Robotik (Advanced Robotics)	51
4. Sanal ve Artırılmış Gerçeklik (Virtual/Augmented Reality).....	54
5. Yapay Zeka (Artificial Intelligence)	58
6. Blok Zincir Teknolojileri (Block-chain Technologies)	61
7. Üç Boyutlu Baskı Teknolojileri (Three Dimensional Printing Technologies)	64

İKİNCİ BÖLÜM

ÜÇ BOYUTLU BASKI TEKNOLOJİLERİ ORTAYA ÇIKIŞI VE KULLANIM ALANLARI

I. DÜZEN BOZUCU BİR TEKNOLOJİ OLARAK ÜÇ BOYUTLU BASKI TEKNOLOJİLERİ	67
A. EKSİLTMELİ ÜRETİM SİSTEMLERİNDEN, KATMANLI ÜRETİM SİSTEMLERİNE GEÇİŞ.....	67
B. DÜZEN BOZUCU TEKNOLOJİLER.....	71
II. ÜÇ BOYUTLU BASKI YAPAN YAZICILAR (3D PRINTERS)	74
A. BİR KAVRAM OLARAK ÜÇ BOYUTLU YAZICILAR	74
B. ÜÇ BOYUTLU YAZICILARIN TARİHİ.....	77
1. Bilgisayarlı Sayısal Kontrol Teknolojileri (CNC) ve Bilgisayar Destekli Tasarımın (CAD) Ortaya Çıkışı	77
2. Üç Boyutlu Yazıcıların Ortaya Çıkışı	82
C. ÜÇ BOYUTLU BASKI YÖNTEMLERİ.....	86
1. SLA Yöntemi (Stereolithography).....	87
2. Malzeme Yığıma Prensibine Dayalı Yöntem (Fused Deposition Modelling-FDM Yöntemi).....	89
3. Seçici Lazer Sinterleme (Selective Laser Sintering-SLS) ve Seçici Lazer Ergitme (Selective Laser Melting-SLM) Yöntemleri	91
4. Katmanlı Nesne İmalatı (Laminated Object Manufacturing-LOM)	94
III. ÜÇ BOYUTLU BASKI TEKNOLOJİLERİNİN TÜKETİCİYE ULAŞILABİLİRLİĞİ	95
IV. ÜÇ BOYUTLU BASKI TEKNOLOJİLERİNİN BAŞLICA KULLANIM ALANLARI	97
A. TEMEL ÖZELLİKLER.....	97
B. SEKTÖRLERE GÖRE KULLANIM ALANLARI.....	98
1. Medikal ve Sağlık Sektöründe Kullanımı	98
2. Havacılık ve Savunma Alanında Kullanımı.....	103
3. Otomotiv ve Makine Alanında Kullanımı	106
4. İnşaat ve Mimari Alanda Kullanımı	107
5. Moda ve Takı Alanında Kullanımı.....	110
6. Gıda Alanında Kullanımı	115

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TELİF HAKLARI HUKUKU VE ÜÇ BOYUTLU BASKI TEKNOLOJİLERİ

I. FİKRİ MÜLKİYET HUKUKU VE ÜÇ BOYUTLU BASKI TEKNOLOJİLERİ ETKİLEŞİMİ	120
II. ÜÇ BOYUTLU BASKI TEKNOLOJİLERİNE İLİŞKİN ÖNEM ARZEDEN TELİF HAKLARI HUKUKU ESASLARI	125
A. GİRİŞ.....	125

B. ESER KORUMASI İÇİN GEREKLİ OLAN ŞARTLAR	126
C. ESER SAHİBİNİN HAKLARI	134
1. Genel Olarak	134
2. Eser Sahibinin Çoğaltma Hakkı	136
3. Eser Sahibinin Yayma Hakkı	138
4. Eser Sahibinin Umuma İletim Hakkı	140
D. TELİF HAKLARI HUKUKUNDA TÜKENME İLKESİ	143
1. Genel Olarak	143
2. İnternet Ortamında Yayma Hakkının Tükenmesi İlkesinin Uygulanması	150
3. Dijital Tükenmeye İlişkin Avrupa Birliği Adalet Divanı ve ABD’de Verilen Önemli Kararlara Bakış	153
a. UsedSoft v. Oracle Kararı	153
b. Art and Allposters International v. Stichting Pictoright Kararı	158
c. Vereniging Openbare Bibliotheken (VOB) v. Stichting Leenrecht Kararı	160
d. Nederlands Uitgeversverbond v. Tom Kabinet Internet Kararı	163
e. Capitol Records ve ReDigi Kararı	168
III. ÜÇ BOYUTLU BASKI TEKNOLOJİLERİ ALANINDA OLUŞABİLECEK TELİF HAKKI SORUNLARINA BAKIŞ	171
A. MÜZİK SEKTÖRÜNDE AKTARILAN BİR DENEYİM OLARAK NAPSTER VE VIACOM ÖRNEKLERİNE BAKIŞ	171
1. Giriş	171
2. Napster Kararı	172
3. Viacom v. Youtube Uyuşmazlığı	174
B. ÜÇ BOYUTLU BASKI TEKNOLOJİSİNDE EKOSİSTEMİ OLUŞTURAN TEMEL AKTÖRLER	175
1. Üç Boyutlu Yazıcı İmalat Şirketleri ve Malzeme Üreticileri	175
2. CAD Dosyalarını Oluşturanlar ve Geliştirenler	176
3. İnternet Servis Sağlayıcıları	176
4. Üç Boyutlu Baskı Gerçekleştiren Aracılar ve Son Kullanıcılar	177
C. CAD DOSYALARI	179
1. Tersine Mühendislik ve Üç Boyutlu Tarama	179
a. Tersine Mühendislik (Reverse Engineering)	179
b. Üç Boyutlu Tarama (3D Scanning)	181

2. CAD Dosyalarının Oluşturulması	183
3. CAD Dosyalarının Niteliği ve Telif Hakkı Kapsamında Korunabilirliği	187
D. 3D YAZICIDA OLUŞTURULAN ÜÇ BOYUTLU NESNENİN TELİF HAKKI KORUMASINA HAK KAZANMASI	192
E. ÜÇ BOYUTLU BASKI TEKNOLOJİLERİNE İLİŞKİN İLK OLUŞAN TELİF HAKKI İHLALİ İHTİLAFLARINDAN ÖRNEKLER	193
1. Penrose Üçgeni Uyuşmazlığı	193
2. Warhammer Tarzı Üç Boyutlu Figürler	195
3. Game of Thrones Karakterlerinin 3D Baskıları	196
4. Tenten Roketi.....	197
5. Marcel Duchamp Satranç Takımı Tasarımı.....	198
IV. ÜÇ BOYUTLU BASKI TEKNOLOJİLERİ VE TELİF HAKKINA TECAVÜZ DURUMLARININ TARTIŞILMASI	199
A. TELİF HAKKINA TECAVÜZ OLUŞTURMAYAN EYLEMLER	199
1. Hiçbir Telif Hakkı Olmayan Dosyanın 3D Yazıcıdan Çıkarılması.....	199
2. Kamu Malı Olmuş Eserin/Ürünün 3D Yazıcıdan Çıkarılması.....	200
3. Üzerinde Telif Hakkı Koruması Bulunmayan Çalışmaların 3D Yazıcıdan Çıkarılması	200
4. Eserin Telif Hakkı Sahibinin İzniyle 3D Yazıcıdan Çıkarılması	200
B. CAD DOSYASI OLUŞTURMA, İNDİRME, PAYLAŞMA VE BARINDIRMA YÖNÜNDEN	200
1. CAD Dosyasının Oluşturulması (creating a CAD File)	200
2. CAD Dosyasının İndirilmesi ve Paylaşılması (Downloading and Sharing a CAD file).....	204
3. Bir CAD Dosyasının Host Edilmesi ve Servis Sağlayıcı Kurumların Sorumluluğu.....	209
C. ÜÇ BOYUTLU BASKI YAPILMASI HALİNDE SORUMLULUK	217
D. ESER SAHİBİNİN HAKLARININ SINIRLANDIRILMASI VE İSTİSNALAR	219
1. Şahsi Kullanım İstisnası	219
2. Karikatür/Parodi/Pastiş İstisnası	224
V. TELİF HAKLARI HUKUKUNDA 3D BASKIYA KARŞI GELİŞTİRİLEBİLECEK KORUMA TEKNOLOJİLERİ	227
A. GENEL OLARAK	227
B. KRİPTOGRAFİ	229
C. DİJİTAL FİLİGRAN VE PARMAK İZİ.....	229
D. DİJİTAL YIPRANMA SİSTEMLERİ	230

E. İLET VE SİL UYGULAMASI.....	231
F. DEĞERLENDİRME	232

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

PATENT HUKUKU VE ÜÇ BOYUTLU BASKI TEKNOLOJİLERİ

I. PATENT HAKKI VE KAPSAMI.....	235
A. BULUŞ VE PATENT KAVRAMLARI.....	235
1. Buluş Kavramı	235
2. Patent Kavramı	238
B. PATENT İSTEME HAKKI VE PATENT HAKKI KAVRAMLARI	243
C. PATENT HAKKININ ÖZELLİKLERİ	245
1. İnhisari Nitelikte Hak Bahşetmesi.....	245
2. Mutlak Hak Niteliği	246
3. Koruma Süresinin Sınırlılığı	247
4. Ülkesellik	248
D. LÜKSEMBURG SÖZLEŞMESİ VE ÜNİTER AVRUPA BİRLİĞİ PATENTİ	248
E. PATENT HAKKININ KAPSAMI	253
1. Hakkın Kapsamının Belirlenmesi (İstemler, Tarifname ve Resimler)	253
2. Patent Hakkı Kapsamında Hak Sahibinin Önleyebileceği Eylemler	256
a. Giriş.....	256
b. Ürün ve Usul Patenti Kavramları.....	257
c. Patent Koruması Kapsamında Kalan Ürün Patentine İlişkin Koruma Eylemleri	258
d. Patent Koruması Kapsamında Kalan Usul Patentine İlişkin Koruma Eylemleri	259
e. Patent Koruması Kapsamında Buluşun Dolaylı Kullanımı Kapsamında Kalan Eylemler.....	260
3. Patentın Sağladığı Hakkın Kapsamı Dışında Kalan Eylemler	263
a. Sınai ve Ticari Bir Amaç Taşımayan ve Özel Amaçlı Kullanımlar (SMK, m. 85/3-a).....	264
b. Deneme Amaçlı Eylemler (SMK, m. 85/3-b)	269
c. İlaçların Ruhsatlandırılması için Yapılan Deneyler/Bolar İstisnası (SMK, m. 85/3-c)	270
d. Eczane İstisnası (SMK, m. 85/3-ç)	273
e. Diğer İstisnalar	274
4. Patent Hukukunda Hakkın Tükenmesi İlkesi	276

II. PATENT HAKKINA TECAVÜZ HALLERİ.....	278
A. PATENT HAKKINA TECAVÜZÜN BELİRLENMESİ SÜRECİ	279
1. Genel Olarak	279
2. Birebir Tecavüz/Aynen Kullanım (Literal Infringement).....	282
3. Eşdeğerler Yoluyla Tecavüz (Infringement by Equivalents)	283
B. DOĞRUDAN TECAVÜZ.....	285
1. Üretim	287
a. Genel Olarak.....	287
b. Kısmen veya Tamamen Üretim	287
c. Ürünün Parçalarının Üretilmesi.....	290
d. Ürünün Onarımı/Tamir Edilmesi	291
da. Genel Olarak.....	291
db. ABD.....	292
dc. İngiltere	299
dd. Almanya.....	302
de. Kanada.....	304
df. Değerlendirme.....	306
2. Satış, Satışa Sunma, Dağıtma, Ticaret Alanına Çıkarma, Ticari Amaçla Elde Bulundurma ve Sözleşme Yapmak için Öneride Bulunma.....	310
3. Tecavüz Konusu Ürünleri Kullanma	315
4. Kısmen veya tamamen taklit suretiyle meydana getirildiğini bildiği ya da bilmesi gerektiği patentli buluşu satım, dağıtım, ticaret alanına çıkarma gibi amaçlar için İthal Etmek.....	315
5. Usul Patentlerine İlişkin Tecavüz Halleri	316
6. Bilme veya Bilmesi Gerekme Unsuru	319
7. Patent Konusu Ürünün Kişisel İhtiyaçtan Başka Bir Nedenle Elde Bulundurulması.....	320
C. DOLAYLI TECAVÜZ.....	322
1. Genel Olarak	322
2. SMK'nın 86/1 Maddesi Uygulama Şartları (Yardım/Tedarik Yoluyla Tecavüz):	323
a. Buluşun uygulanmasını mümkün kılan unsur veya araçlar olmalıdır. Bu unsur ve araçlar aynı zamanda buluşun esasını teşkil eden bir kısmı ile ilgili olmalıdır.	324
aa. Unsur ve Araçların Buluşun Uygulanmasını Mümkün Kılması	324

ab. Unsur ve Araçların Buluşun Esasını Teşkil Eden Bir Kısım ile İlgili Olması.....	326
b. Unsur ve Araçların Üçüncü Kişiler Tarafından, Patent Konusu Buluşu Kullanmaya Yetkili Olmayan Kişilere Verilmesi	327
c. Bilme veya Yeterince Açık Olma Koşulu.....	328
d. Tedarik Edilen Unsur ve Araçlar Piyasada Her Zaman Bulunabilen Ürünlerden Olmamalıdır.....	330
3. SMK'nın 86/2 Maddesi Uygulama Şartları (Teşvik Yoluyla Tecavüz):.....	331
a. Buluşun uygulanmasını mümkün kılan unsur veya araçlar olmalıdır. Bu unsur ve araçlar aynı zamanda buluşun esasını teşkil eden bir kısmı ile ilgili olmalıdır.....	331
b. Unsur ve Araçların Üçüncü Kişiler Tarafından, Patent Konusu Buluşu Kullanmaya Yetkili Olmayan Kişilere Verilmesi	331
c. Bilme veya Yeterince Açık Olma Koşulu.....	332
d. Tedarik Edilen Unsur ve Araçlar Piyasada Her Zaman Bulunabilen Ürünlerden Olmalıdır.....	332
e. Buluşa Ait Unsur ve Araçları Veren Kişinin, Buluşu Kullanmaya Yetkili Olmayan Kişiyi Buluşu Uygulamak Suretiyle Patent Hakkını İhlal Etmeye Teşvik Etmesi Gerekir.....	332
III. PATENT HAKKININ SONA ERMESİ	333
IV. ÜÇ BOYUTLU BASKI TEKNOLOJİLERİ ALANINDA OLUŞABİLECEK PATENT HAKKI SORUNLARINA BAKIŞ	334
A. CAD DOSYASININ OLUŞTURULMASI (CREATING of a CAD-FILE).....	334
B. CAD DOSYASININ PAYLAŞILMASI (SHARING a CAD-FILE)	335
C. CAD DOSYASININ HOST EDİLMESİ (HOSTING a CAD-FILE)	338
D. 3D BASKI YAPILMASI HALİNDE SORUMLULUĞUN DEĞERLENDİRİLMESİ (PRINTING a 3D OBJECT)	338
V. ABD PATENT HUKUKUNA GÖRE DOĞRUDAN VE DOLAYLI PATENT TECAVÜZÜ VE 3D BASKI ALANINA YANSIMALARI	341
A. DOĞRUDAN PATENT İHLALİ (ABD PATENT KANUNU, m. 271 (a)).....	341
1. Giriş.....	341
2. Patentli Buluşa Ait CAD Dosyasının Satışı ve Satışa Sunulması Yoluyla Doğrudan Tecavüz	343
3. Buluşun 3D Yazıcıdan Çıkarılması ve Buluşun Yapılması Kapsamında Doğrudan İhlal	350
4. Eşdeğerlik Doktrini.....	351
B. DOLAYLI PATENT İHLALİ	354

1. Aktif Teşvik (Active Inducement) Yoluyla Dolaylı Patent İhlali (ABD Patent Kanunu, m. 271 (b)).....	354
2. İhlale Katkıda Bulunma (Contributory Infringement) Yoluyla Dolaylı Patent İhlali (ABD Patent Kanunu m. 271 (c))	359
VI. İNGİLİZ HUKUKUNA GÖRE DOĞRUDAN VE DOLAYLI PATENT TECAVÜZÜ VE 3D BASKI ALANINA YANSIMALARI	362
A. DOĞRUDAN PATENT TECAVÜZÜ (İNGİLİZ PATENT KANUNU, m. 60/1-a).....	362
B. DOLAYLI PATENT TECAVÜZÜ (İNGİLİZ PATENT KANUNU, m. 60/2)	365
C. ÜÇ BOYUTLU BASKI ALANINA ÖZGÜ DURUMLARDA DEĞERLENDİRME	368
1. CAD Dosyasının Oluşturulması.....	368
2. CAD Dosyasının Yüklenmesi, Paylaşılması ve Host Edilmesi	369
3. Patentli Ürünün Baskısının Yapılması ve Dağıtılması	370

BEŞİNCİ BÖLÜM

ÜÇ BOYUTLU BASKI TEKNOLOJİLERİNİN TASARIM VE MARKA HUKUKU BAKIMINDAN ETKİLERİ

I. GENEL OLARAK MARKA VE TASARIM HUKUKU.....	371
A. MARKA HUKUKU.....	371
B. TASARIM HUKUKU	375
C. MARKA-TASARIM HUKUKU İLİŞKİSİ	378
II. ÜÇ BOYUTLU BASKI TEKNOLOJİLERİNİN TASARIM HUKUKUNA ETKİLERİ	382
A. TASARIM KORUMASININ KONUSU BAKIMINDAN	382
B. TASARIMIN KORUMA ŞARTLARI BAKIMINDAN.....	386
C. KAMUYA SUNULMUŞ SAYILMA	389
D. ÜÇ BOYUTLU BASKI TEKNOLOJİSİ ALANINDA BİLGİLENMİŞ KULLANICI	392
E. İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ VE TASARIM HAKLARI: NADIA PLESNER KARARI.....	394
F. ONARIM İSTİSNASI VE YEDEK PARÇA KULLANIMI.....	397
G. TASARIM HAKKININ İHLAL EDİLMESİ	403
1. CAD Dosyalarının İhlale Yol Açma Durumu.....	404
2. Ürünün Üç Boyutlu Yazıcıdan Oluşturulması Durumu	406
3. Özel ve Ticari Olmayan Amaçlarla Kullanım İstisnası	407
4. Üç Boyutlu Baskı Hizmeti Veren Aracı Kurumlar ve Paylaşım Platformlarının Durumu	409
5. Tescilsiz Tasarımlar Açısından Değerlendirme	412

III. ÜÇ BOYUTLU BASKI TEKNOLOJİLERİNİN MARKA HUKUKUNA ETKİLERİ.....	413
A. ÜÇ BOYUTLU ŞEKİLLERİN MARKA OLARAK TESCİL EDİLMESİ	413
1. AB ve Türk Hukukunda Üç Boyutlu Şekillerin Marka Olarak Tescil Edilmesi	413
2. ABD ve Çin Hukukunda Üç Boyutlu Şekillerin Marka Olarak Tescil Edilmesi	422
a. ABD Hukuku'nda	422
b. Çin Hukuku'nda.....	426
3. Üç Boyutlu Şekil Markalarına İlişkin Türk ve AB Hukuku'nda Verilmiş Önemli Kararlara Bakış	427
a. Nestle KitKat Kararı.....	427
b. Lego Kararı	429
c. Rubik Küpü Kararı	431
d. Gucci At Gemi Kararı.....	433
e. Londra Taksi-Land Rover ve Muratbey Kararları	435
f. Yargıtay'ın Ferrero Rocher ve Seretide Kararları	437
B. ÜÇ BOYUTLU BASKI TEKNOLOJİLERİ YOLUYLA ÇIKMASI OLASI MARKA İHLALLERİ.....	438
1. Giriş.....	438
2. CAD Dosyaları Bakımından İhlalin Değerlendirilmesi	439
a. Genel Olarak	439
b. Tanınmış Markalar Açısından.....	440
3. Ürünün Üç Boyutlu Yazıcıdan Oluşturulması Durumu.....	442
4. Üç Boyutlu Baskı Hizmeti Veren Aracı Kurumlar ve Paylaşım Platformlarının Durumu	443
5. Üç Boyutlu Baskı Ekosisteminde 'Karıştırılma İhtimali (<i>Likelihood Of Confusion</i>)' Kavramının Değerlendirilmesi	446
IV. KISA DEĞERLENDİRME.....	452
SONUÇ	455
BİBLİYOGRAFYA.....	461
KARAR ARAMA DİZİNİ	507
KAVRAM ARAMA DİZİNİ.....	511